

BARDU KOMMUNE

KOMMUNAL PLANSTRATEGI 2021-2024

KVALITET OG TRIVSEL I FRISKE OMGIVELSER

INNHOOLD

1.	INNLEDNING.....	3
2.	PLANSTRATEGI – FØRINGER OG FORVENTNINGER.....	3
2.1.	Generelt.....	3
2.2.	Nasjonale forventninger til kommunal planlegging	4
2.3.	Regionale føringer og utviklingstrekk i Troms fylke.....	4
2.4	Lokal medvirkning	5
3.	SATSINGSOMRÅDER KOMMUNENS SAMFUNNS- OG AREALPLAN	5
3.1	Kommuneplanens samfunnsdel	5
3.2	Kommuneplanens arealdel.....	5
4.	BARDU KOMMUNES PLANER 2021-2024	6
4.1	Utfordringer for kommunen.....	6
4.2	Kommunens plansystem	6
4.3	Oppdatering av gjeldende planer	8

1. INNLEDNING

Jf. plan- og bygningsloven § 10-1 stilles det krav til kommunene om å ha en kommunal planstrategi. Planstrategien kan kobles sammen med oppstart av arbeidet med kommuneplanen. Bardu kommune slår sammen disse prosessene, og utarbeider planprogrammet i samme prosess som kommunal planstrategi. Planprogrammet blir på denne måte et status- og analysegrunnlag for begge prosessene.

Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. En planstrategi er ikke en plan, men en vurdering av hvilket planverk kommunen trenger å utarbeide for å nå sine strategiske mål. Det er et politisk verktøy for prioriteringer. Det skal ikke vedtas mål og strategier i planstrategien – dette kommer i planverket.

Planprosessene skal sikre demokratisk styring, bred deltakelse og legge til rette for læring og utvikling av nye ideer og perspektiv.

Ved behandlingen skal kommunestyret ta stilling til om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres, eller om planen skal videreføres uten endringer. Kommunestyret kan herunder også ta stilling til om det er behov for å igangsette arbeid med nye planer i valgperioden, eller om gjeldende planer bør revideres eller oppheves. Som følge av koronasituasjonen i 2020 har disse prosessene blitt forsinket. Koronasituasjonen nasjonalt og globalt kan ha påvirkning på fremtidig samfunnsutvikling. Dagens planverk, og nasjonale og regionale utviklingstrekk, har ikke tatt høyde for dette. Som eksempel utvikling i reiselivet.

Bardu kommune vedtok sin nåværende planstrategi i 2017. Dette innebærer at nåværende kommunestyre ikke har tatt stilling til planstrategi i sin periode. Revisjon av kommuneplanens samfunnsdel er satt til 2021.

Planarbeid blir ofte sett som en kontinuerlig prosess, og planens forankring i organisasjonen er viktig for den betydning planen får for utvikling av kommunen. Både administrasjonen og politisk ledelse må ha et eierforhold til planene. Det er også viktig at brukerinteressene og andre berørte parter får mulighet til å bidra i planprosessene. Dette eierforholdet oppnås gjennom aktiv deltakelse i planprosessene.

2. PLANSTRATEGI – FØRINGER OG FORVENTNINGER

2.1. Generelt

Planstrategien skal omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden for kommunestyrets 4-årsperiode. Det vil være fritt opp til kommunestyret å vedta en ny planstrategi i valgperioden.

2.2. Nasjonale forventninger til kommunal planlegging

Et utgangspunkt for utarbeidelse av den kommunale planstrategien er de nasjonale forventningene til kommunal og regional planlegging. I 2019 forelå det et nytt forventningsdokument fra regjeringen. De nasjonale forventningene peker på oppgaver og interesser som regjeringen mener det er viktig at fylkeskommunene og kommunene fokuserer på i planleggingen i den kommende perioden, for å bidra til gjennomføring av gjeldende nasjonal politikk. Forventningsdokumentet 2019-2023 omfatter følgende hovedutfordringer som kommunene og fylkeskommunene forventes å fokusere på i sitt planarbeid:

- Å skape et bærekraftig velferdssamfunn
- Å skape et økologisk bærekraftig samfunn gjennom blant annet en offensiv klimapolitikk og en forsvarlig ressursforvaltning
- Å skape et sosialt bærekraftig samfunn
- Å skape et trygt samfunn for alle

Utarbeidelse av kommunal planstrategi innebærer en arena for dialog og samhandling mellom flere aktører om utfordringer og gjensidige forventninger. Dette er ivaretatt gjennom oppstartsmelding datert 8. februar 2021 og høring. I tillegg til nasjonale forventninger er derfor lokal erfaring og kunnskap av avgjørende betydning for å komme fram til en felles forståelse og enighet om hva som er hovedutfordringene i kommunen, og hvilke utfordringer som bør prioriteres.

2.3. Regionale føringer og utviklingstrekk i Troms fylke

Gjeldende fylkesplan for Troms 2014-2025 med bakenforliggende kunnskapsgrunnlag beskriver følgende utviklingstrekk:

- Nordområdefokus både utenrikspolitisk, og i forhold til energi, klima og marine ressurser
- Befolkningsvekst i Tromsøregionen, med Tromsø som den store drivkraften. I Midt-Troms er Lenvik driveren i befolkningsveksten, Bardu og Målselv stabile. Mindre kystkommuner med stor befolkningsnedgang og eldre befolkning.
- Omstilling i Forsvaret som gir store ringvirkninger for lokalsamfunn, noe som spesielt har aktualisert seg rundt nedleggelse/flytting av 339-skvadronen på Bardufoss
- Sterk vekst og optimisme i sjømatnæringen og reiseliv, utfordringer med rekruttering av kompetent arbeidskraft
- Transportinfrastruktur som begrensning for næringsutvikling
- Naturgitte fortrinn for matproduksjon, både innen landbruk og reindrift. Men nedgang i antall bruk og produksjon, samt rekruttering til landbruket.

De viktigste regionale planene og strategiene for Troms fylke er følgende:

- Fylkesplan for Troms 2014-2025
- Regional planstrategi for Troms og Finnmark 2020-2023
- Regional transportplan for Troms 2018-2029

- Regional plan for landbruk i Troms 2014-2025
- Regional plan for handel og service Troms 2016-2025
- Regional forvaltningsplan vannregion Troms 2016-2021
- Planprogram Troms vannregion 2022-2027
- Hovedutfordringer Troms vannregion 2022-2027
- Regional bibliotekplan for Troms 2017-2028
- Handlingsplan for kvensk språk og kultur i Troms 2017 – 2020
- Regional plan for friluftsliv, vilt og innlandsfiske Troms 2016-2021
- Handlingsplan for Regionalt næringsprogram Troms og Finnmark 2019-2022

2.4 Lokal medvirkning

I tidligfase av arbeidet med kommunal planstrategi er det også gjennomført medvirkning i kommunen. I 2019 ble det avholdt åpent folkemøte, og høsten 2020 en egen temadag med Ungdomsrådet med medlemmer og varamedlemmer samt representanter fra 9. klasse på Bardu Ungdomsskole.

3. SATSINGSOMRÅDER KOMMUNENS SAMFUNNS- OG AREALPLAN

3.1 Kommuneplanens samfunnsdel

Gjeldende samfunnsdel ble vedtatt i 2012 under forrige kommunestyreperiode. Det er vedtatt å revidere denne i inneværende kommunestyreperiode og arbeid med planprogram pågår parallelt med revisjon av kommunal planstrategi. Inntil ny samfunnsplan er vedtatt gjelder kommuneplanens samfunnsdel 2013- 2025 vedtatt i kommunestyret 21.11.2012. I samfunnsdelen fremgår kommunens visjon og overordnede mål. Disse er det ikke tenkt å gå inn og revidere.

«Trivsel og kvalitet i friske omgivelser»

Og overordnet mål er:

«Bardu skal, basert på bærekraftig utvikling og samspill mellom natur og mennesker, være en trygg og attraktiv kommune.»

3.2 Kommuneplanens arealdel

Gjeldende arealdel til kommuneplanen ble vedtatt i 2017. Mange av satsingsområdene fra gjeldende samfunnsdel er tatt inn i arealdelen og utgjør tiltak for å oppfylle målene som er satt. Det nevnes her:

- Nye boligformål og 8 områder for spredt boligbygging
- Kjerneområder for landbruk som hensynssoner
- Fritids- og turistformål, og spredt næringsformål for naturbasert turisme
- Områder for råstoffutvinning
- Utfartsparkeringsplasser
- Områder for spredt fritidsbebyggelse

- Hensynssoner for reindrift, naturmiljø og biologisk mangfold
- Båndlegging av naturområder og freda kulturminner
- Risiko og sårbarhetsanalyser

Pågående revisjon av kommuneplanens samfunnsdel vil resultere i nye føringer og mål som gjør det naturlig å ta kommuneplanens arealdel opp til vurdering i løpet av de nærmeste årene.

4. BARDU KOMMUNES PLANER 2021-2024

4.1 utfordringer for kommunen

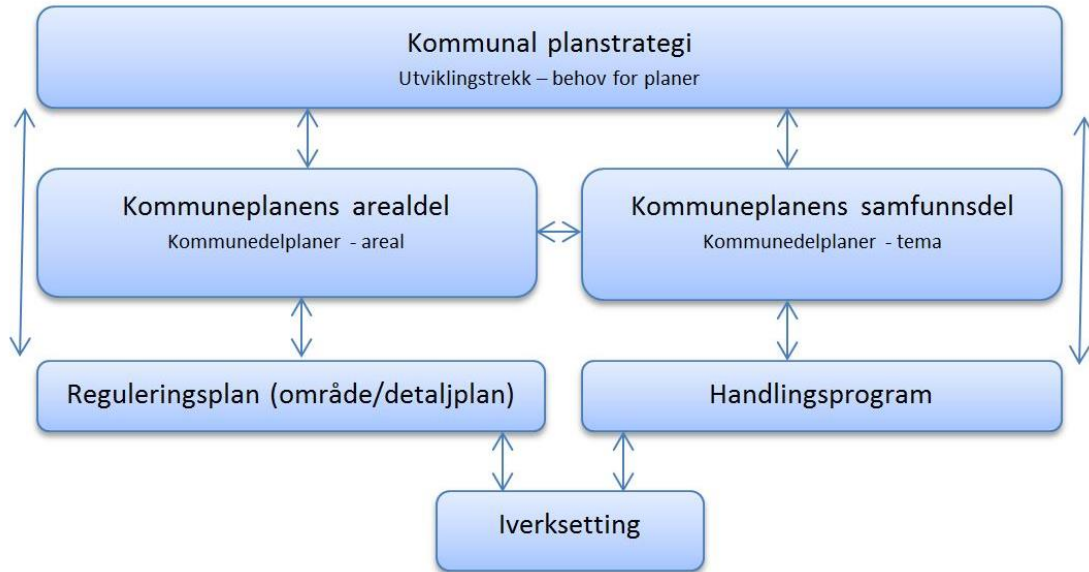
Ut fra vurderinger av hvilke utfordringer kommunen har, skal man prioritere hvilke planprosesser og tiltak som kommunen må prioritere for å nå sine mål. Etter tidlige medvirkningsprosesser ser kommunens administrasjon på følgende utfordringer som retningsgivende for prioritering av planarbeid:

- Kommunal infrastruktur, veg, vann/avløp/fiber. Store kostnader for vedlikehold/utbygging
- Dårlige veger som utfordring for næringene, reiseliv og innbyggere
- Ha nok barnehageplasser, distrikt/sentrum
- «Barduskolen» - ha en struktur som bidrar til fokus på skolens innhold forut for vurdering av bygningsmasse/romprogram
- Kommunal bygningsmasse – lite arealeffektive bygg, store drifts- og vedlikeholdsutgifter
- Ha kontinuerlig og helhetlig fokus på folkehelse i hele livsløpet
- Ha nok sentrumsnære arealer for langsiktig boligutvikling, både privat og offentlig tilrettede boliger
- Opparbeide nye og attraktive næringsarealer
- Ha nok sentrumsnære arealer for annen privat og offentlig utvikling
- Ha fokus på miljø/bærekraftig utvikling i kommunen generelt
- God nok økonomi knyttet til forvaltning av Næringsfondet (kraftfondet)
- Innen helse- og omsorg; ikke gjøre mere av det samme, men tørre å tenke nytt. Fra institusjon til hjemmebasert omsorg - Velferdsteknologi. Styrke søkelys på forebygging og rehabilitering.
- Helhetlige grep på bedre effektivitet i kommunale prosesser – fremoverlent kommune som har digital kompetanse og tar i bruk digitale verktøy
- Søkelys på primærnæringenes utfordringer; landbruk, skogbruk, reindrift og landbrukets kulturlandskap. Rekruttering til primærnæringene.
Klimaendringer som kan påvirke primærnæringene, primærnæringer under arealpress, press fra Forsvarets aktivitet/konflikt mellom vern og utvikling/annen bruk
- Utfordringer og nødvendig oppfølging prioriteres i kommuneplanens samfunnsdel.

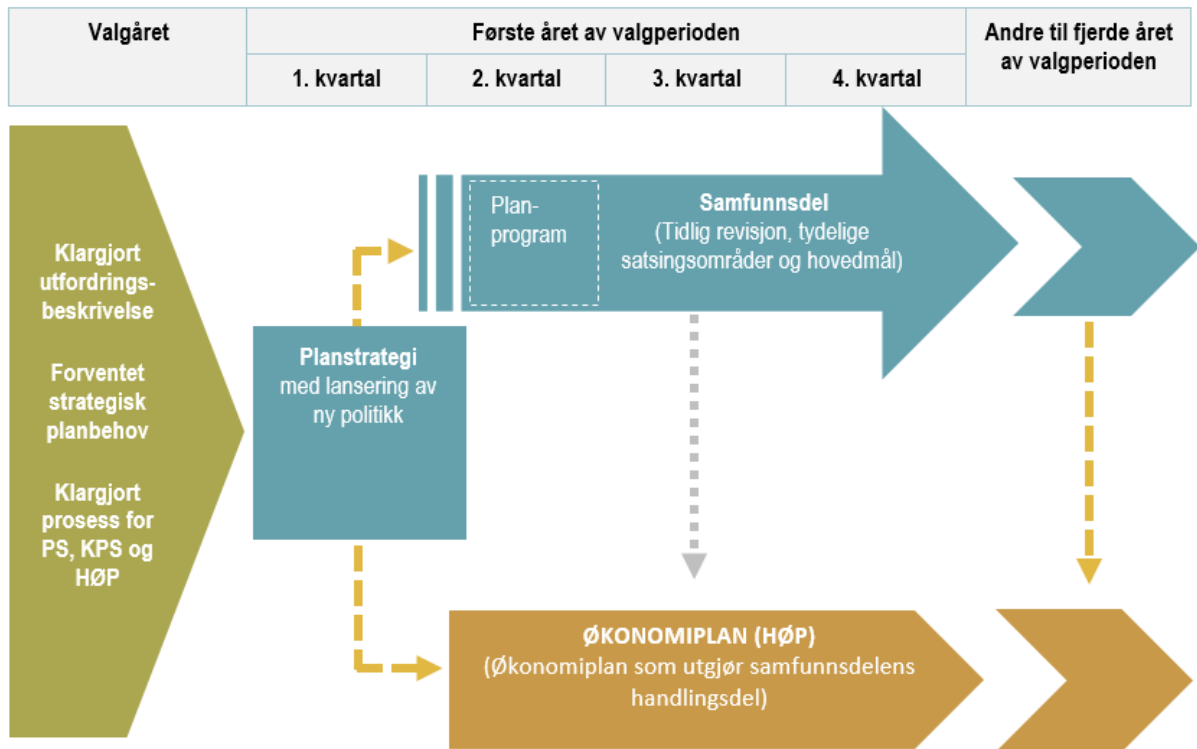
4.2 Kommunens plansystem

Kommunens plansystem er viktig for en helhetlig prioritering av tiltak for de mål som er politisk vedtatt gjennom planene. Årsbudsjett og økonomiplan skal være planenes handlingsdel med prioriteringer av konkrete tiltak.

Planprogram for de enkelte kommunedelplanene setter rammen for hva planene skal utrede/inneholde, og hvordan medvirkningsprosessene organiseres.

Figuren nedenfor viser mulig framdrift for behandling av planstrategi i valgperioden.

4.3 Oppdatering av gjeldende planer

- **Kommuneplanens samfunnsdel**

Dagens plan har 12 temaområder. Disse er gjennomgått, noen er realisert, og nye utfordringer vil vurderes og nye satsningsområder vil prioriteres. Det legges opp til å slå sammen nærliggende temaområder slik at en står igjen med færre satsingsområder og tydeligere prioriteringer i planarbeidet. Planprogram er utarbeidet og samkjøres i samme prosess som arealstrategien. Oppstart 2021.

- **Kommuneplanens arealdel**

Etter vedtak av ny samfunnsdel (estimert i 2021) vil arbeid med revisjon av kommuneplanens arealdel starte opp og føringer fra samfunnsdelen vil ligge til grunn for arbeidet. Arbeidet startes opp i 2022.

- **Oppvekstplan**

En oppvekstplan med fokus på barn- og unges oppvekstmiljø i Bardu, barnehage, skole og folkehelse, og være et overordnet planverk for skole- og barnehage. Også i lys av bygging av ny skole på Setermoen og dens pedagogiske innhold.

- **Næringsplan**

Det skal utarbeides en ny næringsplan som tar opp i seg landbruksplan/ primærnæringene, handel/ attraktivt tettsted Setermoen og bærekraftig reiseliv. Arbeidet startes opp 2021.

- **Klima og energiplan**

Den gjeldende klima- og energiplanen ble vedtatt i 2010, og har flere tiltak som ikke er iverksatt/prioritert. Planen tas opp til revidering i 2022 og tar inn over seg bærekraftsmål.

- **Idrett, fysisk aktivitet, friluftsliv og folkehelse**

Tiltaksdelen ble revidert i 2016, men planen bør tas opp til helhetlig revidering. Fokus på folkehelse i hele livsløpet, sektorovergripende. Må sees i sammenheng med folkehelseperspektivet i ny helse- og omsorgsplan. Planen tas opp til revidering i 2023.

	VEDTATT	REVI- DE- RES.	21	22	23	24	ANSV	MERKNAD
KOMMUNEPLAN ETTER PBL								
Kommuneplan - samfunnsdel	2017	Ja	X				KS FSK	Revideres
Kommuneplan – areal- del	2017	Ja		X			KS PTU	Revideres
KOMMUNEDELPLANER ETTER PBL								
	VED-TATT	REV.	21	22	23	24	ANSV	MERK!
Næringsplan - verdi- skapning	2010	Ja	X				KS FSK	Ny k-delplan nær- ring, reiseliv og landbruk/primær- nærings påbegyn- nes 2021
Klima- og energiplan	2010	Ja		X			KS FSK PTU OMS	Har stått urørt si- den 2010
Idrett, fysisk aktivitet, friluftsliv og folkehelse	2010	Ja			X		KS OMS	Sak 83/16. Hand- lingsdel rev. 2016. Ny rev. av hele planen.
Kommunedelplan vann og avløp	2017	Nei					KS PTU	Vedtatt av KS 2017
Trafikksikkerhet og samferdsel	2019	Nei					KS PTU	
Helse- og omsorgsplan	2019	Nei					KS OMS	
Oppvekstplan		NY	X				KS OMS	Planarbeidet på- begynt
TEMAPLANER								
Boligsosial handlings- plan	2013	Nei					KS OMS PTU	Består som tema- plan.
Læring for livet		Ja						Innarbeidet i ny k- delplan oppvekst fra 2020
Smittevernplan	2020	Nei					OMS	Består som tema- plan
Den kulturelle skole- sekken		Nei					OMS	Består som tema- plan
Kulturminneplan	2017	Nei					KS FSK	Jmf. KS-vedtak 1/17.